

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

FACULTY OF ECONOMICS

Підготовка фахівців у галузі економіки та менеджменту в НТУ «ХПІ» та історія економічного факультету була започаткована в 1991 р., коли було засновано першу в Україні кафедру менеджменту. На той час вона була в складі інженерно-фізичного факультету, деканом якого був проф. В. Г. Баженов. Того ж року з ініціативи першого проректора проф. Л. Л. Товажнянського та завідувача кафедри менеджменту проф. Л. М. Івіна було здійснено перший набір студентів на спеціальність «Організація виробництва» у кількості 56 осіб. У 1992 р. набір на I курс вже здійснювали дві кафедри: менеджменту і бізнесу та контролінгу (завідувач — проф. В. Я. Міщенко). Остання вела спеціалізовану підготовку фахівців у галузі зовнішньоекономічної діяльності. У 1993 р. підготовка економістів вийшла за межі інженерно-фізичного факультету, з'явившись на енергомашинобудівному факультеті (декан проф. М. О. Тарасенко), де на I курс кафедрою економіки й організації машинобудівної промисловості (завідувач проф. А. І. Яковлев) було набрано ще дві академічні групи, які спеціалізувались у галузі промислового маркетингу.

Плани з підготовки фахівців економічного профілю в університеті набували все більш значних розмірів, їх реалізація в рамках технічних факультетів була

Training of specialists in economics and management at NTU «KhPI» and the history of the Faculty of Economics originated from 1991, when the first Department of Management in Ukraine was established. By the time it was part of the Faculty of Engineering Physics, whose dean was Professor V. G. Bazhenov. The same year, at the initiative of the First Vice President Professor L. L. Tovazhnyanskyi and head of the Department of Management Professor L. M. Ivin, the first admission of students on the specialty of «Organization of Production» took place and reached 56 people. In 1992, two departments admitted students for study: Business, and Management and Controlling (Head — Professor V. Y. Mishchenko). The latter performed specialized training in foreign economic activity. In 1993, training of economists went beyond the Faculty of Engineering Physics emerging at the Power Machine Faculty (dean — Professor M. O. Tarasenko), where the Department of Economics and Engineering Industry Management (its head being Professor A. I. Yakovlev) admitted two academic groups for the first year of education specializing in industrial marketing.

Plans for training specialists in economics at the university grew more and more significant, their implementation within the technical departments was becoming complicated. In 1994, the university administration on the

все складніша. У 1994 р. ректорат університету за поданням першого проректора проф. Л. Л. Товажнянського прийняв історичне рішення про створення факультету інженерного менеджменту. Того ж року за підтримки економічного факультету Магдебурзького університету ім. Отто фон Геріке та декана цього факультету проф. Герхарда Швюдяуера, завідувачки навчальною частиною М. Семко, а також д-ра Карін Шімф було виграно грант проекту «Темпус». Основним завданням цього гранту була інтелектуальна, методична та матеріальна підтримка створення в ХПІ факультету економічного профілю. Як результат у 1995 р. факультет «Інженерного менеджменту» перейменовано на «Економічний факультет». З того часу й почала відлік історія, тепер вже досить відомого не тільки в Україні, а й за її межами, економічного факультету. Першим деканом економічного факультету було затверджено д-ра екон. наук, проф., академіка Академії економічних наук України, Почесного доктора Мішкольського університету П. Г. Перерву.

На момент створення факультету була всього одна спеціальність «Менеджмент у виробничій сфері», в яку на підставі рішення МОН України в 1994 р. трансформувалась спеціальність «Організація виробництва». У складі факультету було шість кафедр, які забезпечували як фундаментальну, так і професійну підготовку фахівців в галузі економіки та менеджменту.

Кафедра загальної економічної теорії була створена в інституті в 1930 р. як кафедра політичної економії. Завідувачами кафедри в різні роки були: проф. М. С. Волобуєв-Артемов (1930–1933), академік О. М. Румянцев (1934–1950), доц. Й. В. Фолішевський (1951–1954), проф. О. А. Євдокимов (1955–1967), доц. П. Г. Федченко (1967–1977), проф. П. Х. Кучерявенко (1978–1997), проф. М. М. Гуревичов (1997–2003). Із 2003 р. і до сьогодні кафедру очолює д-р екон. наук, проф. С. І. Архієреєв. Кафедра загальної економічної теорії забезпечує викладання блоку фундаментальних економічних дисциплін, які формують економічний світогляд студентів і закладають основи вивчення конкретних економічних дисциплін: економічної теорії, макро- та мікроекономіки, історії економічних вчень, світової економіки та міжнародних економічних відносин.

Кафедра організації виробництва та управління персоналом була створена в 1950 р. як кафедра економіки промисловості та організації підприємств. Основною її задачею було забезпечення економічної підготовки фахівців технічних спеціальностей всього університету. Першим очільником кафедри став д-р екон. наук, проф. П. А. Левицький. Із 1976 р. та по цей час кафедрою завідує проф. О. Д. Матросов.

У складі кафедри впродовж 1977–1990 рр. плідно працювала потужна лабораторія економіко-математичних методів, науковим керівником якої був доц. В. М. Санников. У зв'язку зі значним обсягом навчальних

Декан факультету
П. Г. ПЕРЕРВА

Dean of the faculty
P. G. PERERVA

proposal of the first Vice President, Professor L. L. Tovazhnyanskyi, took the historical decision of creating the Faculty of Engineering Management. The same year, with the support of the Faculty of Economics at Otto von Guericke University of Magdeburg and dean of the faculty Professor Gerhard Schvodiauer, Head of the Academic Department M. Semko and Dr. Karin Schimpf, the «Tempus» project grant was won. The main objective of this grant was intellectual, methodological and financial support to create an economic faculty at KhPI. As a result, in 1995 the Faculty of Engineering Management was renamed into the Faculty of Economics. Since then, the history of the Faculty of Economics which is now rather well-known not only in Ukraine but also abroad, has started. The first dean of the Faculty of Economics was Doctor of Economic Sciences, Professor, Academician of the Academy of Economic Sciences of Ukraine, Honorary Doctor of the University of Miskolc P. G. Pererva.

At the time of the faculty establishment there was only one specialty «Industry Management», which according to the decision of MES of Ukraine in 1994 originated from the specialty of «Production Organization». The faculty had six departments that provide for both fundamental and professional training in economics and management.

The Department of General Economic Theory was established in the institute in 1930 as the Department of Political Economy. Heads of the Department in different years were: Professor M. S. Volobuyev Artemov (1930–1933), Academician O. M. Romyantsev (1934–1950), Associate Professor J. V. Folyushevskyi (1951–1954), Professor O. A. Yevdokimov (1955–1967), Associate Professor P. G. Fedchenko (1967–1977), Professor P. H. Kucheryavenko (1978–1997), Professor M. M. Gurevichov (1997–2003). Since 2003 until now the Department has been headed by Doctor of Economic Science, Professor S. I. Arkhiyereyev. The Department of General Economic Theory ensures teaching of the fundamental economic subjects that form the economic outlook of students and lay foundations for the study of specific economic disciplines: economic theory, macro- and microeconomics, history of economic thought, world economy and international economic relations.

The Department of Production and Personnel Management was established in 1950 as the Department of Industrial Economics and Enterprise Management. Its main objective was to provide economic training for specialists in technical specialties for the whole university. The first Head of the Department was Doctor of Economic Sciences, Professor P. A. Levytskyi. From 1976 till now the department has been managed by Professor A. D. Matrosov.

During 1977–1990 the department fruitfully operated a powerful laboratory of economic and mathematical methods, which was supervised by Associate Professor V. M. Sannikov. Due to the significant number of training assignments (the department staff reached about 100 people) in 1984, the Department of Economics and Engineering Industry

доручень (склад кафедри налічував близько 100 осіб) у 1984 р. зі складу кафедри було виділено кафедру економіки та організації машинобудівної промисловості (завідувач проф. А. І. Яковлев). У 1991 р. на основі кафедри було створено кафедру менеджменту (проф. Л. М. Івін), а в 1992 р. — кафедру бізнесу та контролінгу (проф. В. Я. Міщенко). У 1984 р., через зміну професійного спрямування, кафедра отримала нову назву — економіки та організації хімічної та приладобудівної промисловості, а в 1997 р., у зв'язку з початком підготовки фахівців різного професійного спрямування, — організації виробництва та управління персоналом. Підготовка фахівців проводилась за шістьма спеціальностями: «Менеджмент організацій», «Інтелектуальна власність», «Маркетинг», «Управління інноваційною діяльністю», «Менеджмент інноваційної діяльності», «Управління персоналом та економіка праці».

Кафедра економіки та маркетингу була створена в 1984 р. як кафедра економіки та організації машинобудівної промисловості. З моменту заснування і до сьогодні її очолює відомий в Україні та за її межами вчений в галузі економічної ефективності д-р екон. наук, проф., заслужений працівник освіти України, академік Академії інженерних наук України А. І. Яковлев. У 1996 р. у зв'язку з початком підготовки фахівців зі спеціальностей «Маркетинг» (1992) та «Економіка підприємств» (2002), кафедра була перейменована на кафедру економіки та маркетингу.

Кафедра економічного аналізу та обліку була заснована в 1996 р. у зв'язку з відкриттям на економічному факультеті спеціальності «Облік та аудит». Ініціатором

Management separated from the department mentioned (the head of this department was Professor A. I. Yakovlev). In 1991 on the basis of this department the Department of Management (headed by L. M. Ivin) was established, and in 1992 — the Department of Business and Controlling (headed by Professor V. Y. Mishchenko). In 1984, after the change of professional focus, the department received a new name — the Department of Economics and Chemical and Tool-Making Industry Management, and in 1997, in connection with the training of specialists of different professional directions — the Department of Production and Personnel Management. Training is conducted in six specialties: «Enterprise Management», «Intellectual Property», «Marketing», «Administration of Innovation», «Innovation Management», «Personnel Management and Labor Economics».

The Department of Economics and Marketing was established in 1984 as the Department of Economics and Engineering Industry Management. Since its establishment till present it has been headed by well-known in Ukraine and abroad scientist in economic efficiency Doctor of Economic Science, Professor, Honored Worker of Education of Ukraine, Academician of the Academy of Engineering Sciences of Ukraine A. I. Yakovlev. In 1996, in connection with the training of specialists in «Marketing» (1992) and «Enterprise Economics» (2002), the department was renamed into the Department of Economics and Marketing.

The Department of Economic Analysis and Accounting was founded in 1996 in relation to the opening of «Accounting and Auditing» specialty at the Faculty of Economics. The initiator of the department creation and its first head was

Першокурсники економічного факультету на загальноуніверситетському святі «Посвята першокурсників у студенти»

First-year students of the Faculty of Economics on All-University Festival "Student initiation ceremony"

створення кафедри та її першим завідувачем був д-р екон. наук, проф. В. М. Тимофєєв, а з 2013 р. і до нині кафедрю очолює д-р екон. наук, проф. О. В. Манойленко. Для підготовки фахівців заочної форми навчання кафедра має філії у відокремлених структурних підрозділах НТУ «ХПІ»: навчально-консультаційні центри у м. Тростянець, м. Балаклея, м. Ізюм, м. Торез, а також на ДП ХМЗ «ФЕД».

Кафедра менеджменту була створена в 1991 р., завідувати якою став д-р техн. наук, проф., заслужений діяч науки і техніки Л. М. Івін. У 2003 р. кафедра була передана зі складу економічного факультету на факультет бізнесу та фінансів.

Кафедра бізнесу та контролінгу засновано в 1992 р. її очільником було обрано д-ра екон. наук, проф. В. Я. Міщенко. Вона здійснює підготовку фахівців зі спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». У 2003 р. кафедра була передана зі складу економічного факультету на факультет бізнесу та фінансів.

Кафедра соціології та права входила до складу економічного факультету. Нею завідував проф. О. М. Поступний. Кафедра забезпечувала вивчення циклу гуманітарних дисциплін для всіх спеціальностей факультету. В 1998 р. у зв'язку з початком підготовки фахівців спеціальності «Інтелектуальна власність» зі складу кафедри було виокремлено кафедру права, якою почала керувати проф. Л. В. Перевалова. Основною задачею кафедри було викладання на факультеті циклу правових дисциплін та здійснення правової підготовки студентів всіх технічних спеціальностей університету. У 2003 р. обидві кафедри було виведено зі складу економічного факультету та передано на факультет бізнесу та фінансів.

Створення економічного факультету дало значний поштовх до відкриття в НТУ «ХПІ» нових спеціальностей і спеціалізацій в галузі економіки та менеджменту. Суттєво збільшувалася кількість студентів на факультеті, значна частина яких навчається на платній основі, поповнюючи бюджет університету. Контингент студентів збільшився з 861 студента в 1995 р. до 3200 осіб у 2003 р., що надало підставу для виділення зі складу факультету нового структурного підрозділу — факультету «Бізнесу та фінансів».

Економічний факультет із початку створення має тісні міжнародні зв'язки. Активно розширює діючі та створює нові напрямки міжнародного співробітництва. У 2015 р. виповнилось 50 років тісного співробітництва між економічними підрозділами НТУ «ХПІ» і Магдебурзького університету ім. Отто фон Геріке. Тісні дружні зв'язки між цими двома ВНЗ довгі роки підтримувались завдяки ентузіазму вчених німецького університету: д-ра Карін Шімпф (лауреат Міжнародної медалі ім. М. Семко), почесного д-ра НТУ «ХПІ»; проф. Г. Шводіауера, А. Люмера, Б. Вольф, М. Райта, Й. Ваймана, П. Райхліна та ін. Упродовж останніх 20 років закріпились і знайшли подальший розвиток творчі стосунки вчених економічного факультету й економістів Мішкольських університету (Угорщина). У їх розвиток значний вклад внесли угорські вчені: д-р М. Чесарик, проф. Л. Бешенеї, І. Сінтай, Д. Коціскі, Верес Шомоші Маріан, Я. Кундрак та ін. Вчені факультету також тісно співпрацюють із колегами провідних університетів США,

Doctor of Economic Sciences, Professor V. M. Timofeyev, and from 2013 till the present day the department has been headed by Doctor of Economic Science, Professor O. V. Manoylenko. For training of students of extramural study program, the department has its branches in separate structural units of NTU «KhPI»: educational counseling centers in Trostianets, Balakleya, Izyum, Torez and the SE KhEP «FED».

The Department of Management was established in 1991, and was headed by Doctor of Technical Sciences, Professor, Honored Worker of Science and Technology L. M. Ivin. In 2003, the Department was transferred from the Faculty of Economics to the Faculty of Business and Finance.

The Department of Business and Controlling was founded in 1992. Its head was Doctor of Economic Science, Professor V. Y. Mishchenko. It ensures training in the specialty of «International Management». In 2003, the department was transferred from the Faculty of Economics to the Faculty of Business and Finance.

The Department of Sociology and Law was part of the Faculty of Economics. It was headed by Professor O. M. Postupnyi. The department provided the teaching of humanities for all specialties of the faculty. In 1998, in connection with the preparation of specialists on «Intellectual Property» the Department of Law was separated, beginning to operate under the Administration of Professor L. V. Perevalova. The main task of the department was to teach legal subjects at the faculty and legal training of students of technical specialties at the university. In 2003, both departments were withdrawn from the Faculty of Economics and transferred to the Faculty of Business and Finance.

Creation of the Faculty of Economics gave a significant boost to the opening new professions and specializations in

Зустріч з ініціатором створення економічного факультету, почесним доктором НТУ «ХПІ», деканом економічного факультету Магдебурзького університету, проф. Шводіауером

Meeting with the initiator of the creation of the Faculty of Economics, honorary doctor of NTU «KhPI», the Dean of the Faculty of Economics of Magdeburg University Prof. Swodiauier

Франції, Бельгії, Іспанії, Австрії, Фінляндії, Румунії, Болгарії, Польщі та інших країн.

Використання сучасних і активних методів навчання, обчислювальної техніки (в складі факультету чотири сучасних обчислювальних класи), потужна матеріальна база, участь студентів факультету в різних Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференціях, конкурсах і олімпіадах дозволяє забезпечити підготовку успішних та ефективних спеціалістів. Протягом останніх п'яти років факультет успішно проводить II етап Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Інтелектуальна власність». На Всеукраїнських олімпіадах та наукових конкурсах студенти економічного факультету щорічно займають від трьох до восьми призових місць, що свідчить про досить високий рівень їх професійної підготовки.

За 22 роки свого існування економічний факультет здійснив 20 випусків спеціалістів і магістрів восьми найбільш популярних у країні спеціальностей. На денній та заочній формах навчання підготовлено близько 8000 фахівців галузі економіки, менеджменту та інтелектуальної власності. Серед випускників факультету бізнесмени, управлінці вищої ланки, суспільні діячі, викладачі ВНЗ, працівники силових структур та інші.

На кафедрах факультету, крім вказаних вище вчених-викладачів, працювали і працюють нині відомі в Україні та за її межами вчені: Н. Б. Решетняк, Т. В. Рябова, С. А. Мехович, В. Г. Дюжев, В. С. Каретнікова, В. О. Фридинський, І. М. Савін, А. О. Федорів, В. О. Черепанова, В. І. Червонець, Р. Ф. Смоловик, М. І. Погорелов, В. А. Садовський, Е. В. Гришина, В. М. Кобелев, С. М. Суркова, С. П. Сударкіна, М. І. Ларка, Е. П. Чекаліна, Т. І. Задеріхіна та ін.

Економічний факультет є провідним факультетом гуманітарного напрямку за обсягом виконаних

economics and management at NTU «KhPI». The number of students at the faculty was significantly increasing; many of them were studying on a paid basis, adding to the budget of the university. The number of students increased from 861 students in 1995 to 3,200 in 2003, which provided the basis for the division of a new structural unit — Faculty of Business and Finance.

From the beginning, the Faculty of Economics has strong international ties. The existing directions of international cooperation are expanding and new ones are emerging. In 2015, the university celebrated 50 years of close cooperation between economic divisions of NTU «KhPI» and Otto von Guericke University in Magdeburg. Close friendly relations between the two universities have been maintained for many years owing to the enthusiasm of scientists from German University: Doctor Karin Schimpf (winner of M. Semko International Medal), Honorary Doctor of NTU «KhPI»; Professor G. Schvodauer, A. Lyumer, B. Wolf, M. Wright, J. Wyman, P. Rayhlin and others. Over the past 20 years creative relationships of scientists from the Faculty of Economics and economists from the University of Miskolc (Hungary) have been strengthened and further developed. A significant contribution into this process was made by Hungarian scientists: Doctor M. Chesaryk, Professor L. Beshenei, I. Cingtai, D. Kotsiski, Veres Shomoshi Marian, Y. Kundrak and others. Faculty researchers are also closely cooperating with colleagues from leading universities in the USA, France, Belgium, Spain, Austria, Finland, Romania, Bulgaria, Poland and other countries.

Use of modern active teaching methods, computer technology (the faculty possesses four modern computer classes), powerful material base, participation of the faculty students in various international and national scientific

Організатори, журі та переможці II туру Всеукраїнської студентської олімпіади з інтелектуальної власності

Organizers, jury and winners of the II round of All-Ukrainian Student Olympiad on Intellectual Property

*Студенти факультету на виробничій практиці
в Мішкольцьському університеті (Угорщина)*

*The students of the Faculty at industrial placement
in University of Miskolc (Hungary)*

науково-дослідних робіт. Серед них міжнародні гранти наукового та навчального спрямування, дослідження пріоритетних напрямків МОН України, наукові роботи за господарськими угодами з провідними підприємствами нашої країни. Значний вклад в проведення науково-дослідної роботи здійснюють провідні вчені факультету проф. А. І. Яковлев, П. Г. Перерва, С. І. Архієреєв, О. І. Савченко, В. Г. Дюжев, С. І. Віхляєва, О. В. Манойленко, В. А. Садовський, С. П. Сударкіна та ін.

Щорічно співробітники факультету публікують близько 200 наукових статей, здійснюють більше 300 наукових доповідей на конференціях, видають не менше трьох монографій та п'яти підручників, захищають дисертації. На факультеті діє спеціалізована вчена рада із захисту докторських і кандидатських дисертацій (голова ради академік А. І. Яковлев), що дозволяє суттєво підвищити ефективність роботи аспірантури та докторантури, забезпечувати ротацию викладацького складу з метою підвищення ефективності його праці. Підвищенню ефективності науково-дослідної роботи сприяє видання фахового збірника наукових праць «Науково-технічний прогрес та ефективність виробництва» (відповідальний редактор проф. П. Г. Перерва), а також регулярне проведення кафедрми факультету низки наукових Міжнародних конференцій: «Стратегії інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта» (кафедра організації виробництва), «Оптимум» (кафедра економічного аналізу та обліку), «Інформаційні технології: наука, техніка, освіта, здоров'я» (MicroCAD), інтернет-конференція «Інноваційний розвиток економіки України: проблеми, перспективи, ефективність».

Результати навчальної, наукової та навчально-методичної сфери діяльності економічного факультету дозволяють впевнено дивитися в майбутнє, ставити та вирішувати нові складні завдання в справі забезпечення економіки нашої країни висококваліфікованими фахівцями в галузі економіки та менеджменту.

conferences, contests and competitions ensures successful and effective training of specialists. Over the past five years the faculty has successfully conducted the second stage of the Ukrainian Olympiad on «Intellectual Property». In nationwide competitions and scientific contests, the students of the Faculty of Economics annually take from three to eight prizes that show a high level of preparation.

For 22 years, 20 graduations of specialists and masters in eight most popular professions in the country took place at the Faculty of Economics. The full-time and distance learning produced 8000 specialists in economics, management and intellectual property. The faculty graduates include businessmen, senior managers, public leaders, university Professors, enforcement officers etc.

In addition to the aforementioned researchers, the following scientists known in Ukraine and abroad worked and are currently working at the departments of the faculty: N. B. Reshetnyak, T. V. Ryabova, S. A. Mekhovych, V. G. Dyuzhev, V. S. Karetnikova, V. O. Frydynskiy, I. M. Savin, A. O. Fedoriv, V. O. Cherepanova, V. I. Chernovets, R. F. Smolovyk, M. I. Pogoryelov, V. A. Sadovskiy, Y. V. Gryshyna, V. M. Kobyleyev, S. M. Surkova, S. P. Sudarkin, M. I. Larka, E. P. Chekalina, T. I. Zaderikhina and others.

The Faculty of Economics is the leading faculty of humanities in terms of the carried out research papers. These include international scientifically and educationally oriented grants, research in the areas prioritized by the MES of Ukraine, scientific work on commercial agreements with leading companies in our country. A significant contribution to the research was made by leading scientists of the faculty Professors A. I. Yakovlev, P. G. Pererva, S. I. Arkhiyereyev, O. I. Savchenko, V. G. Dyuzhev, S. I. Vikhlyayeva, O. V. Manoylenko, V. A. Sadovskiy, S. P. Sudarkina, etc.

Annually, faculty members publish about 200 scientific papers, present more than 300 papers at conferences, issue at least three monographs and five books, defend theses. The faculty has a specialized scientific council for the defense of doctoral dissertations and PhD theses (chairman of the council is Academician A. I. Yakovlev), which allows to significantly improve the efficiency of post-graduate and doctorate departments, to provide for the teaching staff rotation in order to improve the effectiveness of its work. The effectiveness of research is promoted through publishing the professional collection of scientific works «Scientific and Technological Progress and Efficiency of Production» (editor Professor P. G. Pereva) and regular international scientific conferences at the departments of the faculty, namely, «Strategies of Innovational Development of Economy: Business, Science and Education» (Department of Production Management), «Optimum» (Department of Economic Analysis and Accounting), «Information Technology: Science, Technology, Education and Health »(MicroCAD), Internet conference «Innovative Development of the Economy of Ukraine: Challenges, Prospects, Efficiency».

The results of educational, scientific and educational activities of the Faculty of Economics allow to look forward to the future with confidence, to set and meet new challenges in providing the country's economy with highly qualified specialists in economics and management.